

<p style="text-align: center;"><b>СОВЕТ КУГЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН</b></p>		<p style="text-align: center;"><b>ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ КҮГӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ</b></p>
--	--	---

**РЕШЕНИЕ**

2024 елның 30 октябре

**КАРАР**

№ 175

Күгәй авылы

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының "Күгәй авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында " Нигезләмәне раслау хақында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясын, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 35 статьясын һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 17 статьясын гамәлгә ашыру максатларында Күгәй авыл жирлеге Советы карар итте:

1. 1.«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында» Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында халыкка житкерергә (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Интернет челтәрәндә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), шулай ук түбәндәге адрес буенча мәгълүмат стендларында: Күгәй авылы, Үзәк урам, 29 йорт (жирлек администрациясе бинасы), Күгәй авылы, Тынычлык ур., 20 йорт (авыл мәдәният йорты бинасы).

3. Әлеге карар рәсми игълан ителгән мизгелдән үз көченә керә.

4. Аның үтөлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**Күгәй авыл жирлеге башлыгы,  
Совет рәисе**



**Ф.Х.Хисәметдинова**

мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында,  
Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлеге»  
муниципаль берәмлеге милкәндәгә мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында  
НИГЕЗЛӘМӘ

## 1. Гомуми нигезләмәләр

### 1.1. Әлеге Нигезләмә:

- Россия Федерациясе Конституциясе,
- Россия Федерациясе Гражданлык Кодексы Белән,
- "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба-131-ФЗ номерлы Закон),
- "Күчәмсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында" 2015 елның 13 июлдәгә 218-ФЗ номерлы Федераль закон белән,
- «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 21.12.2001 ел, № 178-ФЗ Федераль законы (алга таба-178-ФЗ номерлы Закон);
- РФ Хөкүмәтенең "Дәүләт яки муниципаль мөлкәтне электрон рәвештә сатуны оештыру һәм уздыру турында" 2012 елның 27 августындагы 860 номерлы карары белән
- башка федераль законнар белән,
- Татарстан Республикасы Конституциясе Белән,
- "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән,
- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-район Уставы) белән туры китереп эшләнде.

1.2. Нигезләмә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге милкәндәгә мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен (алга таба – алга таба - нигезләмә), Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендәгә хокукларны һәм бурычларны гамәлгә ашыруда вәкаләтләрән билгели.

1.3. Әлеге Нигезләмә белән җайга салынмаган милек мөнәсәбәтләре, шул исәптән җирле бюджет акчалары, бюджеттан тыш фондлар, торак фонды, Җир һәм башка табигать ресурслары белән идарә итү һәм эш итү үзенчәлекләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының норматив актлары (алга таба – җирле үзидарә органнары) белән җайга салына.

1.4. Муниципаль милек белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең төп бурычлары булып:

- 1) муниципаль мөлкәт белән нәтиҗәле идарә итү нигезендә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты керемнәрән (алга таба – район бюджеты) арттыру;
- 2) муниципаль мөлкәт структурасын оптимальләштерү;

3) Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә инвестицияләр җәлеп итү өчен муниципаль мөлкәттән инструмент буларак файдалану;

4) муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижелеләгән арттыру.

1.5. Муниципаль мөлкәткә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә һәм аннан читтә урнашкан, дәүләт милкен чикләү нәтижесендә муниципаль берәмлеккә тапшырылган йә граждән законнарында билгеләнгән башка нигездә сатып алынган барлык объектлар керә.

1.6. Муниципаль мөлкәт Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә муниципаль казнасыннан (алга таба – район казнасы) һәм оператив идарә хокукында муниципаль учреждениеләргә беркетелгән мөлкәттән тора.

1.7. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә (алга таба – район) милкендә булырга мөмкин:

1) районның җирле әһәмияттәгә мәсьәләләрен хәл итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

2) федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең субъектлары законнарында билгеләнгән очракларда җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт, шулай ук 131-ФЗ номерлы Законның 15 статьясындагы 4 өлешендә каралган тәртиптә җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт;

3) Зеленодольск муниципаль районы Советы (алга таба – район Советы) җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә район җирле үзидарә органнарының һәм район җирле үзидарәсенең вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләренең, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләренең эшчәнлеген тәмин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

4) хәл итү хокукы федераль законнар белән җирле үзидарә органнарына бирелгән һәм җирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрен хәл итү өчен кирәкле мөлкәт;

5) 131-ФЗ номерлы законның 14 статьясындагы 3 һәм 4 өлешләре нигезендә җирле әһәмияттәгә мәсьәләләрен хәл итү өчен билгеләнгән мөлкәт, шулай ук 131-ФЗ номерлы Законның 17 статьясындагы 1 һәм 11 өлешләре нигезендә җирле әһәмияттәгә мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт.

1.8. Район казнасын район бюджеты акчалары һәм муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләргә беркетелмәгән башка муниципаль мөлкәт тәшкил итә.

Район казнасы мөлкәткә гамәлдәгә законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә юридик һәм физик затларга хужалык карамагына, оператив идарәгә, арендага, түләүсез файдалануга, ышанычлы идарәгә, залога (ипотекага) тапшырылырга, читләштерелергә мөмкин.

Казна мөлкәткә гамәлдәгә законнарда билгеләнгән очракларда авыл җирлегенә йөкләмәләре буенча түләтү объекты булырга мөмкин.

## 2. Милекченә мөлкәткә карата хокукларын гамәлгә ашыру, муниципаль милеккә

2.1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә үзенә караган мөлкәтнең милекчесе булып тора.

2.2. Районның муниципаль милке составына керүче мөлкәткә карата милекче хокукларын авыл жирлеге исемнен районның жирле үзидарә органнары аларның район уставында, әлеге Нигезләмәдә, әлеге органнарның статусын билгеләүче башка актларда билгеләнгән компетенцияләре кысаларында гамәлгә ашыралар.

2.3. Районның жирле үзидарә органнары муниципаль мөлкәтне федераль законнар нигезендә физик һәм юридик затларга, Россия Федерациясә дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм башка муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнарына вакытлыча яисә даими файдалануга тапшырырга, читләштерергә, башка алыш-бирешләр башкарырга хокуклы.

2.4. Күгәй авыл жирлеге Советы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- район милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен билгеләү;

- муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне тезү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә, эшләрне башкаруга тарифлар билгеләү турында карарлар кабул итү тәртибен билгеләү, федераль законнарда каралган очраклардан тыш;

- план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) раслау.

- Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы законнарында һәм авыл жирлегенә муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру

2.5. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге башлыгы (алга таба – авыл жирлеге башлыгы) авыл жирлеге исемнен:

- муниципаль мөлкәт белән идарә итү өлкәсендә район сәясәтенең төп юнәлешләрен билгели;

- муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм аның белән эш итү буенча үз компетенциясә чикләрендә карарлар кабул итә;

- Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы законнары һәм район Уставы нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

2.6. Күгәй авыл жирлеге Башкарма комитетының (алга таба – Башкарма комитет) муниципаль милеккә идарә өлкәсендәге компетенциясенә, авыл жирлеге территориясендә керә:

- авыл жирлеге муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү, жирлек муниципаль милке объектларын тезү, сатып алу, алардан файдалану, алар белән эш итү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итү

- муниципаль мөлкәт реестрларын, мөлкәтнең булуы һәм аннан файдалануы турындагы мәгълүматны алып бару;

- милек хокукы яисә аренда шартнамәсә тезү хокукы булган торгларда сату өчен тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлекләрен раслау;

- «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында " 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кече һәм урта эшқуарлык субъектларына тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлеген раслау;

- читләштерелергә тиеш булмаган мөлкәт исемлеген раслау;

- мөлкәтне арендага, милеккә, түләүсез файдалануга, даими (вакыты чикләнмәгән) файдалануга, оператив идарәгә, хужалык алып баруга тапшыру турында карарлар кабул итү хокукы һәм документлар әзерләү, файдалануның башка рәвешләре;

- муниципаль мөлкәтне исәптән чыгару;

- муниципаль мөлкәтне сату;
- сатучы функцияләрен кануннар нигезендә башкару;
- "Россия Федерациясендә Торак фондын хосусыйлаштыру турында" 1991 елның 4 июлендәге 1541-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә торак урыннарны гражданныр милкенә тапшыру;
- федераль милектәге, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр милкендәге мөлкәтне муниципаль милеккә кабул итү;
- муниципаль милектәге мөлкәтне федераль милеккә, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру;
- күчемсез мөлкәт объектларына хокукларны һәм алар белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органда күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукын Башкарма комитет тарафыннан теркәүне гамәлгә ашыру өчен документлар әзерләү;
- мөлкәтне Хужалык жәмгыятьләренең устав капиталларына кертем сыйфатында һәм коммерциягә карамаган оешмаларга кертем сыйфатында кертү;
- милекне залогка тапшыру һәм тапшыру килешүе;
- авыл жирлеге Советы карары белән билгеләнә торган очракларда жирлекнең муниципаль мөлкәтен читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм авыл жирлеге Советы белән килештерүгә (раслауга) чыгару;
- муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында Карар кабул итү;
- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгеләү, аларның уставларын раслау, Муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәмин итү, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итү, аларның житәкчеләрен контракт нигезендә билгеләү һәм биләгән вазыйфаларыннан азат итү;
- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән авыл жирлеген икътисадый һәм социаль үстерүдә хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзү; авыл жирлеге территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итү;
- полициянең участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә авыл жирлегенең хезмәт күрсәтелә торган административ участогында эшләү өчен бина биру;
- мөлкәтне биләү, аннан файдалану, аның белән эш итү буенча Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка вәкаләтләр.

### 3. Хокукларны дәүләт теркәвенә алу муниципаль мөлкәткә

3.1. Жирлекнең муниципаль күчемсез мөлкәте объектларына муниципаль милек хокукы, хужалык алып бару хокукы һәм оператив идарә итү хокукы законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алынырга тиеш һәм мондый теркәлү мизгеленнән барлыкка килә.

Гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда муниципаль милек хокукы дәүләт теркәвенә алыну белән беррәттән дәүләт теркәвенә алынырга һәм аңа хокуклар чикләнергә (йөкләнергә) тиеш.

3.2. Хокукларны һәм чикләүләрне (йөкләмәләрне) дәүләт теркәвенә алу яңа төзелгән яисә сатып алынган мөлкәткә дә, шулай ук Зеленодольск муниципаль

районының муниципаль милек реестрында (алга таба — Реестр) элек исәпкә алынган мөлкәткә дә гамәлгә ашырыла.

3.3. Күчемсез мөлкәткә хокукларны дәүләт теркәвенә алу өчен документлар рәсмиләштерү һәм тапшыруны:

1) жирлек муниципаль казнасының күчемсез мөлкәтенә муниципаль милек хокуклары-Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта-вәкаләтле орган;

2) хужалык алып бару хокуклары һәм оператив идарә итү хокуклары — хокук ияләре;

3) аренда хокуклары — арендаторлар; ышанычлы идарә хокуклары-Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта-вәкаләтле орган;

4) милек хокукын чикләүләр (йөкләүләр) (ипотека, сервитут) - чикләү үз файдасына билгеләнә торган зат;

5) муниципаль мөлкәтне тартып алганда — Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта – вәкаләтле орган милек хокукына ия.

3.4. Авыл жирлеге казнасының күчемсез милек объектларына карата техник паспортлаштыру, дәүләт кадастр исәбенә кую чыгымнары авыл жирлеге бюджетының чыгым өлешендә карала һәм расланган смета нигезендә авыл жирлеге бюджетыннан финанслана.

#### 4. Муниципаль мөлкәтне исәпкә алу

4.1. Авыл жирлеге милкендәге муниципаль мөлкәт (жирле бюджет һәм бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан тыш) реестрда мәжбүри исәпкә алынырга тиеш, шул исәптән:

- муниципаль унитар предприятиеләргә хужалык алып бару хокукында беркетелгән мөлкәт;

- оператив идарә итү хокукында муниципаль учреждениеләргә беркетелгән мөлкәт;

- акционерлык жәмгыятьләренең район милкендәге акцияләре;

- Хужалык жәмгыятьләренең, ширкәтләренең устав (жыелма) капиталларына район өлешләре (кертәмләр) ;

- жирлек казнасы милке.

4.2. Мөлкәт муниципаль казнага керә:

- дәүләт (федераль һәм Россия Федерациясе субъекты) һәм муниципаль милеккә милекне бүлешү турындагы законнарда каралган тәртиптә муниципаль милеккә тапшырылганда;

- әгәр мөлкәт яңадан төзелсә яисә турыдан-туры муниципаль милеккә жирле бюджет акчалары исәбеннән сатып алынса;

- юридик һәм физик затлар тарафыннан муниципаль милеккә түләүсез тапшырылганда;

- муниципаль унитар предприятиеләрне хужалык алып барудан төшереп калдырганда һәм муниципаль учреждениеләрне оператив идарәдән законлы нигезләрдә тартып алганда;

- әгәр мөлкәт муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр юкка чыгарылганнан соң калган булса;

- муниципаль милеккә законга каршы килми торган башка нигезләр буенча кергәндә.

4.3. Казна мөлкәте белән идарә итү һәм эш итү тәртибе Күгәй авыл җирлеге казнасы мөлкәте турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

5. Муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр тарафыннан хужалык алып бару хокукын гамәлгә ашыру һәм оператив идарә

5.1. Муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә аларның устав эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле муниципаль мөлкәт, шулай ук эшчәнлек барышында гамәлдәге законнар нигезендә сатып алынган мөлкәт беркетелә.

5.2. Муниципаль мөлкәт муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелә:

- муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр төзегәндә;
- шушы затларның мөрәжәгәте буенча хужалык эшчәнлеге барышында (шул исәптән, мөлкәтнең предприятиегә яисә учреждениегә балансла булуы нигезендә);
- муниципаль мөлкәтне предприятиеләр һәм учреждениеләр арасында яңадан бүлгәндә (баланстан баланска тапшырганда);
- муниципаль унитар предприятиеләрне һәм муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп корганда;
- алар мөлкәтне үз эшчәнлекләреннән, шул исәптән рөхсәт ителгән эшқуарлык эшчәнлегеннән (муниципаль учреждениеләр, предприятиеләр өчен) кәргән керемнәр исәбенә сатып алганда.

5.3. Башкарма комитет карары буенча мөлкәт хужалык алып бару хокукында муниципаль унитар предприятиеләргә, оператив идарә хокукында муниципаль учреждениеләргә беркетелә.

5.4. Мөлкәтне беркетү турындагы мәсьәләне хәл итү өчен предприятие яисә учреждениедән таләп ителәргә мөмкин:

предприятие яисә учреждение милкәндәге мөлкәтнең инвентаризация Исемлеге;

- мөлкәт сатып алуға накладнойлар;
- мөлкәт сатып алу буенча башка документлар.

5.5. Предприятие яисә учреждение төзелгәндә (үзгәртеп оештырылганда) мөлкәтне беркетү өчен кирәкле документлар булып:

предприятиене яисә учреждениене теркәү турында таныклык;

предприятие яки учреждение уставы;

бүлү балансы яисә тапшыру акты;

- төп чараларны расланган форма буенча типларға бүлөп (биналар, корылмалар, машиналар һәм жиһазлар, транспорт чаралары, инструментлар, җитештерү һәм хужалык инвентаре һәм башка төп чаралар) расшифровкалау;

- күчемсез милек объектларына техник документлар (паспортлар, өземтәләр, белешмәләр, актлар).

5.6 муниципаль милек учреждениеләр арасында аларның нигезле тәкъдимнәре нигезендә Башкарма комитет карары буенча яңадан бүленә ала (баланстан баланска тапшыру).

5.7. Муниципаль мөлкәтне тапшыру тиешле карар кабул ителгәннән соң бер ай эчендә бухгалтерлык исәбендә билгеләнгән форма буенча кабул итү-тапшыру акты белән рәсмиләштерелә.

5.8. Муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр гамәлдәге законнарда, Башкарма комитетның хокукый актларында һәм гамәлгә кую документларында билгеләнгән хокукый сәләтләре чикләрендә хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукында үзләренә беркетелгән муниципаль мөлкәткә ия булалар, алардан файдаланалар һәм алар белән эш итәләр.

5.9. Предприятиенең хужалык алып бару яисә учреждениенең күчемсез мөлкәткә оператив идарә итү хокукы мондый хокукны дәүләт теркәвенә алган мизгелдән барлыкка килә.

Хужалык алып бару һәм оператив идарә итү хокукын дәүләт теркәвенә алу бурычы, объектларны паспортлаштыруны гамәлгә ашыруны да кертәп, предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.10. Предприятиенең хужалык алып бару һәм учреждениенең күчемле мөлкәткә оператив идарә итү хокукы барлыкка килә:

- мөлкәтне кабул итү-тапшыру актына кул куелганнан соң беркетелгән мөлкәткә; предприятие яисә учреждение тарафыннан мөстәкыйль сатып алынган мөлкәткә- предприятие яисә учреждение тарафыннан мөлкәт үз балансына куелганнан соң.

5.11. Аерым торган күчемсез милек объектларын хужалык карамагына яисә оператив идарәгә тапшырганда предприятие һәм учреждение жир кишәрлегенә хокукларны рәсмиләштерү чараларын гамәлгә ашыра. Жир кишәрлегенә хокукларны дәүләт теркәвенә алу һәм жир төзелеше эшен булдыру бурычы предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.12. Предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең хужалык алып бару һәм оператив идарә итү хокукы туктатыла:

- күчемле мөлкәт буенча - мөлкәтне кабул итү-тапшыру актларына район Башкарма комитеты карары белән башка юридик затка тапшырганда яисә мөлкәтне кире кайтарганда имза салынганнан соң;

- күчемсез мөлкәт буенча-Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукын туктату турында язма кертелгәннән соң.

5.13. Хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукын туктату турында бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына язма кертү буенча чаралар үткөрү бурычы предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.14. Муниципаль предприятие мөлкәте милекчесе мондый предприятиенең хужалык карамагындагы муниципаль мөлкәттән файдаланудан табышның бер өлешен алырга хокуклы.

Муниципаль унитар предприятиеләрнең район бюджетына күчерелергә тиешле табыш өлеше күләме муниципаль унитар предприятиеләрнең район бюджетына күчерелергә тиешле чиста табыш өлешен билгеләүнең Башкарма комитет карары белән расланган тәртибе нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Предприятиеләргә хужалык алып бару һәм учреждениеләргә оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәтне исәптән чыгару тәртибе

6.1. Предприятиеләргә хужалык алып бару һәм учреждениеләргә оператив идарә итү хокукында беркетелгән төп чараларны исәптән чыгару:

- мораль һәм физик яктан таушалу;  
- аварияләр, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр вакытында ликвидацияләр;



- муниципаль милекне урлау, вәкаләтле органнар билгеләгән янгын;
- реконструкция эшләрен башкарганда өлешчә бетерү.

6.2. Муниципаль мөлкәтне исәптән чыгару тәртибе Күгәй авыл җирлеге Советы тарафыннан раслана торган тиешле нигезләмә белән билгеләнә.

## 7. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары

7.1. Муниципаль милектәге мөлкәтне физик һәм (яисә) юридик затлар милкенә түләүле тартып алу муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру дип таныла.

7.2. Муниципаль милек объектларын хосусыйлаштыру хосусыйлаштыру турында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.3. Хосусыйлаштыруның фаразлау планы (программасы) "дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында" 2001 елның 21 декабрдәге 178-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 26 декабрдәге 806 номерлы карары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләре нигезендә эшләнә.

7.4. Җирле үзидарә органнары, муниципаль унитар предприятиеләр, шулай ук акционер җәмгыятьләр һәм җаваплылыгы чикләнгән җәмгыятьләр, устав капиталларындагы өлешләре муниципаль милектә булган акцияләр, башка юридик затлар һәм гражданныр муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында үз тәкъдимнәрен Башкарма комитетка җибәрергә хокуклы.

7.5. Хосусыйлаштыруның фаразлау планында (программасында) түбәндәгеләр бар: план чорында хосусыйлаштыру планлаштырыла торган икътисадый эшчәнлек төрләре буенча төркемләнгән муниципаль мөлкәт (унитар предприятиеләр, акционер җәмгыятьләр акцияләре һәм муниципаль милектәге җаваплылыгы чикләнгән җәмгыятьләрнең, район казнасын тәшкил итүче башка мөлкәтнең устав капиталларындагы өлешләре) исемлекләре, тиешле мөлкәтнең характеристикасы күрсәтелгән, хосусыйлаштыруның күздә тотыла торган сроклары һәм авыл җирлеге бюджетына керемнәр күләмен фаразлау;

7.6. Күгәй авыл җирлеге Советы:

1) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) раслый;

2) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне раслый;

3) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планының (программасының) үтәләше турында хисап раслый;

4) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруны тикшереп тора

7.8. Башкарма комитет:

1) Күгәй авыл җирлеге Советына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында чираттагы финанс елы башланырга сигез айдан да соңга калмыйча тәкъдимнәр кертә;

2) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планы (программасы) проектын эшли (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 26 декабрдәге 806 номерлы карары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләренә

ярашлы рәвештә) һәм план чоры башланганчы 10 эш көненнән дә соңга калмыйча Күгәй авыл җирлеге Советына раслау өчен тапшыра;

3) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проектын эшли;

4) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) Күгәй авыл җирлеге Советы тарафыннан расланган көннән алып 10 көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районы мәгълүмат сайтында урнаштыра (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), торглар үткөрү турында мәгълүмат урнаштыру өчен Россия Федерациясенең рәсми сайтында (<http://www.torgi.gov.ru>), "дәүләт мөлкәтен һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында" Федераль законда билгеләнгән таләпләр нигезендә;

5) муниципаль мөлкәтне сатучы була;

6) "дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында" Федераль законның 21.12.2001 елгы 178-ФЗ номерлы 14 статьясы нигезендә хосусыйлаштыру шартлары турында Карар кабул итә.

7) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) кертелмичә хосусыйлаштырыла торган муниципаль мөлкәт исемлеген төзү һәм раслау, шулай ук күрсәтелгән исемлеккә үзгәрешләр керту тәртибен билгели;

8) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) кертелмичә генә хосусыйлаштырыла торган муниципаль мөлкәт исемлеген раслый торган башкарма хакимиятнең муниципаль органын билгели;

9) ел саен, 1 февральдән дә соңга калмыйча, Күгәй авыл җирлеге Советына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның узган елгы нәтижәләре турында өлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымтада каралган форма буенча хисап әзерли һәм тапшыра;

10) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның узган елгы нәтижәләре турында хисапны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында урнаштыра (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), торглар үткөрү турында мәгълүмат урнаштыру өчен Россия Федерациясенең рәсми сайтында (<http://www.torgi.gov.ru>) Күгәй авыл җирлеге Советына тәкъдим итү белән бер үк вакытта.

7.9. Башкарма комитет муниципаль мөлкәтне сатуны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән тәртиптә махсуслаштырылган оешмаларны җәлеп итәргә хокуклы.

## 8. Муниципаль милекне арендага бирү

8.1. Күгәй авыл җирлеге муниципаль мөлкәтен арендага бирүче булып:

1) казна мөлкәтенә карата Башкарма комитет;

2) Күгәй авыл җирлегенең муниципаль унитар предприятиеләре хужалык алып бару хокукында үзләренә беркетелгән мөлкәتكә карата;

3) Күгәй авыл җирлегенең муниципаль казна предприятиеләре һәм муниципаль учреждениеләре оператив идарә хокукында үзләренә беркетелгән мөлкәتكә карата;

8.2. Муниципаль милекне арендаучылар юридик затлар һәм физик затлар булырга мөмкин.

8.3. Арендага җир кишәрлекләре, күчемле һәм күчемсез милек (биналар, корылмалар, биналар), бердәм милек комплекслары бирелергә мөмкин.

8.4. Җир кишәрлекләрен арендага бирү җир турындагы законнар белән билгеләнә.

8.5. Зеленодольск муниципаль районының муниципаль мөлкәтен тапшыру тәртибе Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Конкуренцияне яклау турында» 26.07.2006

елгы 135-ФЗ номерлы Федераль законның 17.1 статьясы һәм район Советы раслый торган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.6. Аренда түләве «Россия Федерациясендә бөяләү эшчәнлегә турында»1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

9.Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру.

9.1. Муниципаль милек объектлары түләүсез файдалану шартнамәләре нигезендә гражданлык законнарында һәм «конкуренцияне яклау турында»26.07.2006 №135-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә түләүсез файдалануга тапшырылырга мөмкин.

9.2. Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру турында карарны Башкарма комитет кабул итә.

9.3. Түләүсез файдалану шартнамәсе (ссуда шартнамәсе) буенча ссуда бирүче булып Башкарма комитет тора.

9.4. Муниципаль мөлкәтне ссуда алучы файдаланыла торган мөлкәтне тиешле хәлдә тотарга, аңа ссуда шартнамәсе шартлары нигезендә агымдагы, капитал ремонт ясарга һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләргә тиеш, моңа гомуми белем бирү учреждениеләрендә кайнар мәктәп туклануын оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмаларга тапшырыла торган мөлкәт керми. Капитал ремонт үткөрү зарурлыгы һәм сроклары мәжбүри рәвештә ссуда бирүче белән килештерелергә тиеш.

9.5. Муниципаль милек объектлары почта элементәсе бүлекчәләрен урнаштыру өчен «Россия Почтасы» АЖ тарафыннан түләүсез файдалану шартнамәләре нигезендә түләүсез файдалануга тапшырылырга мөмкин.

10. Муниципаль мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру.

10.1. Муниципаль милек Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлегә» муниципаль берәмлегә мәнфәгатьләрендә ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

10.2. Предприятиеләр һәм башка мөлкәт комплекслары, күчмәс мөлкәткә караган аерым объектлар, кыйммәтле кәгазьләр, документсыз кыйммәтле кәгазьләр белән таныкланган хокуклар, махсус хокуклар һәм башка мөлкәт ышанычлы идарә объектлары булырга мөмкин.

10.3. Районның җирле үзидарә органнарына, муниципаль унитар предприятиеләргә һәм учреждениеләргә хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру рәхсәт ителми.

10.4. Ышанычлы идарә шартнамәсе ышанычлы идарәне гамәлгә куючы Башкарма комитет тарафыннан төзелә.

10.5. Муниципаль милек объектларын ышанычлы идарәгә тапшыру шартлары, мөмкин булган түләү күләме, шулай ук кирәкле чыгымнарны каплау гамәлдәге законнар нигезендә Башкарма комитетның хокукый акты белән билгеләнә.

10.6. Ышанычлы идарә шартнамәсендә шартларның берсе буларак нәтижә каралырга тиеш, аңа ирешү билгеле бер срок узгач ышанычлы идарәчегә йөкләнә.

10.7. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсендә күрсәтелергә тиеш.:

ышанычлы идарәгә тапшырыла торган мөлкәт составы;

ышанычлы идарәне гамәлгә куючының исеме;

әгәр түләү Шартнамәдә каралган булса, идарәчегә түләү күләме һәм рәвеше;

Шартнамәнең гамәлдә булу вакыты.

Ышанычлы идарә шартнамәсендә шартларның берсе буларак нәтижә каралырга тиеш, аңа ирешү билгеле бер срок узгач ышанычлы идарәче бурычларына йөкләнә.

10.8. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе биш елдан артмаган вакытка төзелә. Ышанычлы идарәгә тапшырыла торган мөлкәтнең аерым төрләре өчен гамәлдәге законнарда шартнамә төзелергә мөмкин булган башка чик сроклар билгеләнергә мөмкин.

Шартнамәнең гамәлдә булу срогы тәмамлангач, аның туктатылуы турында якларның берсе гариза бирмәгән очракта, ул Шартнамәдә каралган срокка һәм шул ук шартларда озайтылган дип санала.

10.9. Ышанычлы идарәгә тапшырылган мөлкәт идарәне гамәлгә куючының башка мөлкәтеннән, шулай ук ышанычлы идарәче мөлкәтеннән аерыла. Бу мөлкәт ышанычлы идарәчедә аерым баланста чагыла һәм аның буенча мөстәкыйль исәп алып барыла. Ышанычлы идарә итүгә бәйлә эшчәнлек буенча исәп-хисаплар өчен аерым банк сәте ачыла.

#### 11. Муниципаль милекне залогка тапшыру.

11.1. Муниципаль мөлкәт залогына бәйлә гамәлләр Россия Федерациясә граждән законнары белән жайга салына. Район казнасын тәшкил итүчә муниципаль мөлкәт залогы тәэмин итү өчен гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- районның йөкләмәләре;

- устав капиталында Күгәй авыл жирлегә өләшә булган авыл жирлекләре муниципаль унитар предприятиеләренә, Хужалык жәмгыятьләренә йөкләмәләрен үтәү белән авыл жирлегә кызыксына.

11.2. Залог предметы теләсә кайсы муниципаль мөлкәт, шул исәптән әйберләр һәм мөлкәти хоуклар (таләпләр) булырга мөмкин, мөлкәттән тыш:

- гамәлдәгә законнар нигезендә әйләнәштән алынган;

- авыл жирлегенә мөдәни мирасын тәшкил итүчә муниципаль музейлар, архивлар, китапханәләр, мөдәният йортлары һәм сарайлары, стадионнар, спорт клублары, техник һәм фәнни ижат йортлары, балалар ижат йортлары;

- аларны хосусыйлаштыру тыелган;

- натурада бүлү максатчан билгеләнәшен үзгәртмичә мөмкин булмаган күчәмсә объектларның бер өләшә (өләшә) ;

- башка затка федераль закон тарафыннан тыелган хоукларны биреп тору.

авыл жирлеген федераль кануннар нигезендә. Мөлкәтнең аерым төрләренә залогы федераль закон белән тыелырга яисә чикләнергә мөмкин.

11.3. Күчәмсә муниципаль мөлкәт объектының залогы турында карар һәм аны залогка тапшыру шартлары Совет тарафыннан кабул ителә.

12. Авыл жирлегә муниципаль милкендәгә акцияләр, Хужалык жәмгыятьләренәң (ширкәтләренәң) устав (жыелма)капиталларындагы өләшләр белән идарә итү.

12.1. Хужалык жәмгыятьләренәң (ширкәтләренәң) устав (жыелма) капиталларындагы муниципаль милектәгә өләшләр, акцияләр белән идарә итү Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

12.2. Хужалык жәмгыятьләре белән идарә итүдә катнашу муниципаль вәкилләр аша гамәлгә ашырыла, аларның кандидатуралары Башкарма комитет карары белән раслана.

12.3. Муниципаль предприятиеләрне хосусыйлаштыру тәртибендә оештырылган акционер жәмгыятьләренәң гамәлгә куючысы-Башкарма комитет.

12.4. Күгәй авыл жирлегенәң хужалык ширкәтләрендә катнашуыннан алынган табыш (дивидендлар) тулы күләмдә жирлек бюджетына жиберелә.

13. Муниципаль мөлкәтне федераль милеккә һәм Татарстан Республикасы дөүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру.

13.1. Районның муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дөүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру федераль дөүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнарына беркетелгән вәкаләтләренә гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен федераль дөүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары һәм муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр чикләнгәндә, шулай ук башка очракларда, законнарда каралган.

13.2. Районның муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру турындагы карарлар Күгәй авыл җирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

13.3. Районның муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, районның һәм муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары инициативасы белән башкарыла.

#### 14. Муниципаль милектән файдаланудан керемнәр.

14.1. Муниципаль милектәге мөлкәттән файдаланудан кәргән керемнәргә түбәндәгеләр керә:

- район казнасының муниципаль мөлкәтен арендага бирүдән алына торган акчалар;
- Хужалык жәмгыятьләренең устав (жыелма) капиталларындагы авыл җирлегендәге акцияләр (өлешләр) буенча керемнәр;
- муниципаль унитар предприятиеләр табышының салымнар һәм башка мәҗбүри түләүләргә түлөгәннән соң калган өлеше;
- авыл җирлеге казнасының муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштырудан керемнәр;
- авыл җирлеге казнасының муниципаль мөлкәтеннән файдаланудан Россия Федерациясе законнарында каралган башка керемнәр.

14.2. Муниципаль милектән файдаланудан кәргән керемнәр керемнәрнең салым булмаган төрләренә керә һәм җирлек бюджетына күчерелә.

#### 15. Муниципаль милек объектларыннан файдалануны тикшереп тору.

15.1. Муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәләлеге арттыру, аны рациональ файдаланмау һәм билгеләнеше буенча файдаланмау очракларын билгеләү максатларында муниципаль мөлкәттән файдалануны тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

15.2. Контроль федераль законнар нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырырга хокуклы орган (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15.3. Вәкаләтле орган муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр, шулай ук муниципаль мөлкәтнең билгеләнеше буенча файдаланылуын һәм сакланышын тикшереп тору өлешендә башка затлар эшчәнлегенә документаль һәм башка тикшерүләр билгеләргә һәм уздырырга хокуклы.

15.4. Муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр, башка затлар житәкчеләре муниципаль мөлкәт белән эш итү барышында закон бозулар фактлары ачыкланганда кирәкле документларны һәм белешмәләргә тапшырырга, шулай ук ачыкланган хокук бозуларны вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән срокта бетерергә тиеш.

Күгэй авыл жирлеге муниципаль мөлкөтөн хосусыйлаштыруның фаразлау планы  
(программасы) үтөлөшө турунда хисап \_\_\_\_ – \_\_\_\_ е.

20\_\_ елда хосусыйлаштырылган объектлар исемлеге.

№ п/ п	Мөлкөт исеме, мөйданы, адресы	Хосусыйлаш тыру ысулы сатулар үткөрү датасы беренчел тэкьдим бөясе	базар бөясе сум (НДС белән), сум сату	алу шартнамөс е буенча Сумма (НДС белән), сум.	Хосусыйла штыру ысулы сатулар үткөрү датасы беренчел тэкьдим бөясе
1					
2					
3					
4					

Реализациялөнмөгөн объектлар исемлеге.

№ п/п	Мөлкөт исеме, мөйданы, адресы	Бөялөрне арттыруга аукцион турунда хөбөр итү	Сату турунда гавами тэкьдим юлы белән хөбөр итү	Беренчел тэкьдим бөясе- базар бөясе сум (НДС белән), сум.	Башкарылм ыйча калган сатуларның сөбөбө